

[Formanden.]

satte de for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Skyldneres udtagelsesret ved udlæg og udpantning, ophævelse af retsplejeudvalget m. v.).

Forslaget omfatter:

Udvidelse af skyldneres udtagelsesret ved udlæg og udpantning, ophævelse af retsplejeudvalget, ændring af reglerne om salær ved tvangsauktion over fast ejendom og afskaffelse af særlige vidnebøger.

Den umiddelbare tilskyndelse for justitsministeriet til at tage spørgsmålene op om udvidelse af skyldneres udtagelsesret og om ophævelse af retsplejeudvalget er kommet fra folketinget under dettes behandling i foråret 1953 af lovforslagene om udvidelse af antallet af dommere i Højesteret m. m.

Det dengang af folketinget nedsatte udvalg rejste spørgsmål om, hvorvidt de gældende værdigrænser i retsplejelovens § 509 om skyldneres udtagelsesret er tidssvarende, og henstillede samtidig i sin betænkning til justitsministeren at tage spørgsmålet om ophævelse af retsplejeudvalget op ved en senere revision af retsplejeloven.

I folketingsudvalget rejstes endvidere spørgsmål om, hvorvidt det er rimeligt at opretholde den særlige højesteretssagførerprøve, og der anførtes i udvalgets betænkning grunde for prøvens afskaffelse. I den anledning har det efter indhentet erklæring fra Højesteret og Sagførrådet været overvejet også at fremsætte forslag om afskaffelse af højesteretssagførerprøven, således at landsretssagførere efter 5 års virksomhed fik almindelig møderet for Højesteret. Under den offentlige debat, der i de sidste måneder har været ført om dette spørgsmål, har imidlertid en række fremtrædende jurister henstillet — og denne henstilling har fundet støtte også fra anden side — at spørgsmålet, inden lovforslag om ændring af de nu gældende bestemmelser fremsættes, underkastes en fornyet prøvelse af et udvalg af sagkyndige på dette område.

Da regeringen ikke har ment at burde sidde denne henstilling overhørig, vil der blive nedsat et hurtigt arbejdende udvalg til

at behandle dette spørgsmål, ligesom udvalget endvidere vil få til opgave at undersøge, om der bør indføres bevisumiddelbarhed og offentlig votering i Højesteret.

Om det nu fremsatte forslags enkelte bestemmelser skal jeg bemærke følgende:

Ifølge den nugældende regel i retsplejelovens § 509, stk. 2, kan der ikke gøres udlæg i indbogenstande, som efter forholdene er nødvendige til opretholdelse af et tarveligt hjem for skyldneren og hans husstand, eller i genstande, som iøvrigt hører til de vigtigste livsformødheder; men denne udtagelsesret er begrænset til kun at gælde indtil et vurderingsbeløb af 125 kr. for enlige personer og 400 kr. for familieforsørgere. Disse værdigrænser er fastsat i 1932 og har på grund af de stedfundne prisstigninger i lang tid været for lave og måtte i hvert fald nu forhøjes, men justitsministeriet har ment, at det giver den bedste løsning helt at ophæve værdigrænserne, idet de øvrige begrænsninger i bestemmelserne må anses for tilstrækkelige.

Efter retsplejelovens § 509, stk. 3, har en skyldner ret til at udtage genstande, som er nødvendige til hans næringsvejs udøvelse, indtil et vurderingsbeløb af 75 kr. for enlige personer og 200 kr. for familieforsørgere. I denne bestemmelse er værdigrænser nødvendige, idet man ikke kan tillade en skyldner at udtage genstande af betydelig værdi, f. eks. lastbiler og maskiner, fordi de er nødvendige til hans næringsvejs udøvelse, men de nævnte vurderingsbeløb, der ligeledes er fastsat i 1932, bør efter udvalgets opfattelse forhøjes til 300 kr. for enlige og 600 kr. for familieforsørgere.

Når der foretages udlæg eller udpantning for skatter eller andre afgifter til det offentlige, er udtagelsesretten særlig begrænset, nemlig efter § 509, stk. 2, til et vurderingsbeløb af 75 kr. for enlige og 200 kr. for familieforsørgere. Endvidere gælder der i disse tilfælde ifølge § 509, stk. 3, ingen ret til udtagelse af næringsløse. Begrundelsen for disse særregler, der har deres oprindelse i konkursloven af 1872, er hensynet til at sikre skatteinddrivelsens effektivitet. Selvom udtagelsesretten ved inddrivelse af disse krav fastsættes som nu foreslået ved udlæg og udpantningsforretninger i almindelighed, kan det dog ikke antages, at skatteinddrivelsens effektivitet vil blive svækket af betyde-